

μνήσεις, καὶ πλήθουσα πνευματικὴ ζωὴ ἐνυπάρχει, δὲν λησμονεῖται εὐκόλως. Πόσοι τάχα ἐκ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων δύνανται νὰ καυχηθῶσιν, δτὶς ὑπηρέτησαν τὴν πατρίδα των καὶ ὑπὲρ τῶν γραμμάτων αὐτῆς τοσοῦτον ἡγωνίσθησαν;

Οἱ Ἑλληνες πάντοτε θὰ τηρῶσιν εὐλαβῆ τὴν μνήμην τοῦ Ἰ. Σκυλίσση καὶ ζωηρότερον ἐν τῇ ἀναμνήσει τοῦ ὄντος του θὰ ἔκφράζωσι τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν τότον ἐπιφανῶς συνδέσαντα αὐτὸ μετὰ τῆς ἴστορίας τῶν γραμμάτων τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, οἱ λόγιοι θὰ ἐνθυμῶνται τὸν ποιητὴν τοσούτων ὥραιών γλαφυρῶν καὶ χαριέντων καλλιτεχνημάτων καὶ μοναδικὸν μεταφραστὴν τῶν λαμπροτέρων ἔργων τῆς γαλλικῆς φιλολογίας, ἡ δὲ νεότης εὐλογοῦσα τὴν μνήμην τοῦ μετριοφρονεστέρου τῶν ἔργατῶν τῆς Ἐθνικῆς δόξης δὲν θὰ λησμονήσῃ ποτὲ τὸν μετὰ παραδειγματικῆς στοργῆς καὶ ἀπλάστου γλυκύτητος ὑπηρετήσαντα τὴν πνευματικὴν αὐτῆς πρόοδον, διαθέσαντα δὲ τὰ φῶτα καὶ τὴν πεῖραν τοῦ γήρατος εἰς χειραγώγησιν τῶν νεωτέρων.

ANEY ΣΟΥ ΟΥΔΑΜΟΥ

'Εὰν εἰς τὸν παράδεισον νὰ ἔμβω εὔτυχοῦσα
Κ' ἐκεῖ δέν σ' ἀπαντοῦσα,
'Ανάγκη τῆς ψυχῆς,

Εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν ἄγγελον, ὅστις θὰ μὲ ὠδήγει,
Θὰ ἔλεγα νὰ φύγῃ!
Θὰ ἤμην δυστυχῆς.

'Οπίσω θὰ ἐπέστρεψα μέ τοὺς ἐκδιωγμένους,
'Απὸ τοὺς ἔρχομένους
Πολλοὺς νὰ ἐρωτῶ,

Καὶ φῶς μου, θὰ κατέστηνα θρηγώδεις τοὺς αἰθέρας,
Εἰς ὅλους τοὺς ἀστέρας
Νὰ σὲ ἀναζητῶ.

T' ONOMA THΣ ΦΥΛΑΚΤΟΝ

"Ἐνα βράδυ σ' ἐνθυμοῦμαι,
"Α, τι βράδ' ήτον ἐκεῖνο!
Στεναγμὸν βαθὺν ἀφίνω
"Οταν τὸ ἀναπολῶ.

"Ολ' ἡνοίχθησαν τὰ ἀστρα
Πολυελαῖοι, μαγεία,
Κ' ἤλθε μία ἀνθοσμία
Μὲ τ' ἀέρι τ' ἀπαλό.

Σ' ἔβλεπα καὶ, ὃ ἐκστάσεις
Καὶ τρυφαὶ τοῦ παραδείσου!
Ἄρμονίαν μεταξύ σου
Εὔρισκον καὶ τῆς νυκτός.
Κ' ἡ ψυχή μου εὐλογοῦσε
Τὸν δημιουργὸν τοῦ κόσμου,
Ἄγγελόν του πᾶς ἐμπρός μου
Σ' ἔστειλε νὰ ζῶ διττῶς.

Μ' ἔβλεπες καὶ σὺ ὅμοίως
Ἐνθουν πρὸ τῆς καλλονῆς σου
Κ' ἥτον ὅλη ἡ ψυχή σου
Εἰς αὐτήν σου τὴν ματιά.
Οἶαν ἔρχιζεν ἰδέαν
Ἡ καρδιά σου σιωπῶσα
Τὴν τελείωνε σκιρτῶσα
Ἡ δική μου ἡ καρδιά.

Σκύψαμεν νὰ στοχασθῶμεν
Τὰ νερὰ ποῦ ἐκοιμῶντο,
Τ' ἀστρα πῶς ἀντηνακλῶντο
Μέσα ἐτὴν δεξαμενήν.
Ταὶς φωτιαὶς τῆς παρειᾶς σου
Πλησιέστατα ἡσθάνθην,
Θορυβήθην, ἐκωφάνθην,
Ἐμεινα χωρὶς φωνὴν.

Τὰς στιγμὰς ἐκείνας θέλω
Κ' ἡ λοιπὴ ζωὴ ἀς φύγῃ.
Πλοῦτος, δόξα τις δόλιγη
Δὲν εὑφραίνουν τὴν ζωήν.
Τὴν εὑφραίνει ἡ ταύτης
Ίδεῶν καὶ αἰσθημάτων
Ἐρως ἔνθερμος φυλάττων
Ἐως τέλους τὴν ἀρχήν.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΝ

(Διαβάντα ἐκ Σμύρνης τῷ 1851)

Σ' ἔχομεν λοιπόν, ὃ κύκνες τῆς τῶν Γάλλων Κασταλίας,
 'Αλλ' ἀν ρόδα δέν προάξῃ ἡ παροῦσα ἐποχὴ¹
 Εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γραίας καὶ ἀτόνου Ἰωνίας,
 Μῦρον σπεύδει ν' ἀναδώσῃ διὰ σὲ πᾶσα ψυχή!

Πρόσδεξαι τῆς ἴδιας μου ἔμπλεων τὸν ἀμφορέα·
 Στέμμα, βλέπεις, τὸν λαιμόν του περιβάλλει ταπεινόν,
 Εἶνε τῆς πτωχῆς μου Μούσης ὥραιότης στιγμαῖα·
 Σύγκειτ' ὅλον ἔξ ἀνθέων εἰς τὰς γέρσους σας κοινῶν.

Πῶς σέ ξέλθεις νὰ ζητήσῃς τῆς ἀθλίας ταύτης λύρας
 Τὸ ἐν παραβύστῳ δῶμα καὶ νὰ τὸ ἐπισκεφθῆς,
 Σὺ δὲ χρυσελεφαντίνου ἐφαπτόμενος κινύρας,
 Εἰς ἀρμονικὰς μελέτας ὅταν θέλεις νὰ δοθῆς.

«Σ' ἔρχεται ὁ Λαμαρτίνος» ὅταν ξκουσε τὸ οὖς μου,
 «Καὶ τὸ ὄνομά σου λέγει ἔξω, καὶ σ' ἀναζητεῖ»,
 Εἴπεν ὅτι ὀνειρώτει ὁ ἐκπεπληγμένος νοῦς μου.
 Ὡτο δόξα τῆς ζωῆς μου ἡ ἐπισκεψία αὐτή.

«Οταν εἰς τὸ ταπεινόν μου δῶμα προσηνῶς ἐμβῆκες
 Καὶ τὸ ύψηλόν σου εἶδα μέτωπον, τὸ εὐγενές,
 Τὰς ἡνίας τῆς Γαλλίας, καὶ ἐμέ, δὲν τὰς ἀφῆκες,
 Τὰς ἐκράτεις, καίτοι στρέφων πρός με βλέμμα εὐμενές.

Τὰς ἐκράτεις, καὶ ἔνας κόσμος θεατῶν πεφραγμένων,
 Πλέλαγος προσαποστέλλων κύματ' ἀπὸ κεφαλάς,
 Σὲ θυμόρη παρετήρει μίαν λέξιν περιψένων,
 Λέξιν, ἥτις ἐπιφέρει τοῦ παντὸς μεταβολάς.

Πόσου αἴματος ἐφείσθη! Μία ἐλαφρὰ πνοή σου
 Τὴν ἀκήν τῆς λαιμητόμου ἀπεστόμωσεν εὐθύς·
 Διὸς ἀθάνατος κατέστης, μέγας ποιητής, καὶ ἔξισου
 'Αντρὸς σώστης, εἰς μνημεῖα καὶ εἰς καρδίας χαραχθείς.

Κ' ἔλαθες τὴν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τύχην ὀλεθρίαν,
 Στιγματίζουσαν τὸν βίον σγεδὸν ὅλων τῶν ἔθνων·
 Θανατώνουν τοὺς προφήτας, ἀνταμοιβούν μὲν ξεροίαν
 Τοὺς δὲ ὡν εἰς τὰς φρικώδεις ὄργας θέτουν γαλινόν.

"Ιδε, ποιητά, ή λύρα και τὸ πλῆκτρον κ' αἱ χορδαὶ της.
Εἰς τὸν Μέλητα ἐλούσθην, εῖν' ἡ ὄχθη ὁμαλή
Ἡλπίσα ὁ ἀσιδός του νὰ μοῦ γίνη ποδηγέτης,
Διαφέρει πλὴν τὸ λούτρον τοῦ βαπτίσματος πολύ.

"Ομως λάθε, ἀφοῦ θέλεις, χάλικας και ὅχι πλέον
Ἐπεια ἀδαμαντίνης καλλονῆς τε και ζωῆς.
Τοὺς τορνεύομεν μὲ κόπον, κ' εἶνε πρὸς τὸν Εὐρωπαῖον
Μᾶλλον δείγματα τοῦ πόσον ἔτι εἴμεθ' ἀδαεῖς.

("Εγραψα ἐν Σμύρνῃ τὸν Μάρτιον τοῦ 1851
κατ' αἰτησιν τοῦ Δαμαρτίνου αὐτοῦ).

TO KOYTI MOY

'Αφ' οὖ μ' ἔπλασεν ὁ Πλάστης
Δίχως νὰ μοῦ πῆγ γιὰ τί,
Μὲ φωνάζει και μοῦ δίδει
Εἰς τὸ χέρ' ἔνα κουτί.

"Ητο τυλιγμένο μέσα
Σὲ λουλούδια και κλαδιά
Κ' εἶχ' ὀλόγυρα γραμμένα
«Φαντασία και Καρδιά».

Μὲ αὐτὸ λοιπὸν τὸ δῶρο
Προκισμένος, ἀρχινῶ
Τὸ ταξεῖδι τῆς ζωῆς μου
Τ' ἄγνωστο και σκοτεινό.

"Εξαφνα ἡ Φαντασία
Μοῦ φωνάζ' ἀπ' τὸ κουτί:
«Ο, τι θὲς νὰ σου χαρίζω
Ζήτα κ' είμαι δυνατή!»

Κ' ἡ Καρδιά ποῦ ἐπηδοῦσε
Σὲν χρούμενο πουλὶ¹
«Οσο θὲς ἀγάπα, μοῦπε,
Ἐγω θησαυρὸ πολύ».

Αὔγουστος 1890.

Βγαίνει πρώτ' ἡ Φαντασία
Μὲ ὀλόχρυσα φτερὰ
Και μοῦ λέγει : "Οσον θέλεις
Πέτα τώρα μὲ χαρά».

Βγαίνει κ' ἡ Καρδιὰ κατόπι
να ὅπῃ φῶς και οὐρανὸν
Και μοῦ δείχνει ἐν τῷ ἀμφ
"Ενα συῆγος καλλονῶν.

Κ' ἐπειδὴ φιλονεικίας
Δὲν μ' ἀρέσουν και φωναίς
Αγαπῶ και μαυρομάταις
Αγαπῶ και γαλαναίς.

Τοῦ κακοῦ τὰ χρόνια τρέχουν
Και μ' ἀσπρίζουν τὰ μαλλιά,
Η καρδιά μου θέλει πάντα
Γέλοια, χάδια και φιλιά.

Αὐτὸ δὲ ἂν ἦν' και πλάνη
Γιὰ μὲ τὶ ἀνταμοιβὴ
Σύντροφο στὴν πλάνη νάγιω
Σὲν τὸ γέρω 'Ραγκαβῆ!

G. LAFFON.